

Riktlinjer för internkontroll och internkontrollplan

Definition och syfte

1 Definition internkontroll och internkontrollplan

Internkontroll är en central del av verksamhets- och ekonomistyrningen och omfattar alla system, processer och rutiner. Internkontroll handlar om att bygga bra och tydliga processer med inbyggda kontroller. Internkontroll är därför en integrerad del i verksamhets- och ekonomistyrningsprocesserna.

Internkontrollens syfte är att uppnå:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- efterlevnad av lagar, föreskrifter, riktlinjer mm.

Det innebär konkret att:

- Koncernen arbetar med att hantera och förbygga risker i verksamheten.
- Kommunkoncernens resurser används enligt fattade beslut.
- Kommunkoncernens tillgångar tryggas och att förluster samt extra kostnader, på grund av avsiktliga eller oavsiktliga fel, förhindras.
- Lagar, regler, styrdokument och övriga bestämmelser efterlevs.
- Minimera risker samt säkra system och rutiner.
- Redovisningen är rättvisande.
- Politiker, styrelseledamöter och personal skyddas från oberättigade misstankar.
- Stärka skydd mot muta och otillbörlig påverkan.

Genom en god internkontroll skapas förtroende för Eskilstuna kommunkoncern och den service som kommunkoncernens erbjuder.

Internkontrollplanen syftar till att följa upp att internkontrollen fungerar. En internkontrollplan innehåller ett antal, för året beslutade, kontrollområden/processer och kontrollaktiviteter. Genom en riskanalys värderas och prioriteras kontrollområdena/processerna, med dess inbyggda kontroller och rutiner. De kontrollområden/processer med högst riskvärde tas upp i internkontrollplanen. Internkontrollplanens kontroller utgör därmed stickprov på att

de inbyggda kontrollerna och rutinerna, fungerar och att de efterlevs. De inbyggda kontrollerna syftar till att motverka, minimera eller eliminera risker.

2 Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god internkontroll.

Uppsiktsansvaret innebär att kommunstyrelsen ska:

- Upprätta kommunövergripande regler och anvisningar.
- Utforma en övergripande organisation och struktur för internkontroll och hantering av internkontrollplaner.
- Föra en dialog med nämnderna kring nämndernas förslag till internkontrollplaner för att få inblick i samt ge förvaltningarna stöd och råd.
- Värdera nämndernas granskningsrapporter och åtgärdsplaner samt i de fall det behövs, ge råd eller anvisningar.
- Utifrån nämndernas och revisorernas granskningsrapporter, värdera kommunens samlade system för internkontroll, och i de fall det behövs förbättringar, besluta om sådana eller föreslå kommunfullmäktige att besluta om förbättringar
- Årligen, på sammanträdet i oktober, föreslå till kommunfullmäktige att fastställa övergripande kontrollområden för samtliga nämnder/bolags internkontrollplaner.
- Årligen, i likhet med övriga nämnder, upprätta internkontrollplan och rapport över utfallet av kontrollerna avseende den egna verksamheten.

3 Nämndernas och bolagsstyrelsernas ansvar

Nämnderna/styrelserna har det yttersta ansvaret för internkontrollen inom respektive verksamhetsområde. I kommunallagen stadgas det att nämnderna ska tillse att den interna kontrollen är tillräcklig. Nämnden ansvarar för att kommunövergripande styrregler och övriga bestämmelser följs inom sitt verksamhetsområde. Nämnden är ansvarig för att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt. Nämnden ska årligen anta en internkontrollplan samt en slutrapport över kontrollens resultat inklusive eventuell åtgärdsplan. Styrelsen ska på motsvarande sätt upprätta en internkontrollinstruktion för bolaget.

4 Förvaltningschefernas och verkställande direktörernas ansvar

Inom nämndens/bolagets verksamhetsområde ansvarar förvaltningschefen/verkställande direktören för det operativa internkontrollarbetet, cheferna och medarbetarnas delaktighet samt att konkreta regler och anvisningar utformas och följs. Förvaltningschefen/verkställande direktören ska utse en person, med koppling till ledningsgruppen, som operativt samordnar arbetet med nämndens internkontrollplaner. Förvaltningschefen/verkställande direktör ska löpande, minst två gånger per år inklusive slutrapporten, rapportera till nämnden/styrelsen utfallet av genomförda granskningar, vidtagna/planerade åtgärder vid avvikelser och hur internkontrollarbetet fungerar.

5 Internkontrollplan

Nämnden/bolagsstyrelsen ska, tillsammans med förvaltningens/bolagets ledningsgrupp, årligen kartlägga viktiga rutiner/processer och system samt genomföra en riskanalys. Analysen ska även omfatta risker för oegentligheter så som korruption (muta och intressekonflikter), missbruk av tillgångar och felaktig rapportering.

Riskanalysen ska göras utifrån rådande kontrollmiljö samt befintliga inbyggda kontroller i den aktuella processen.

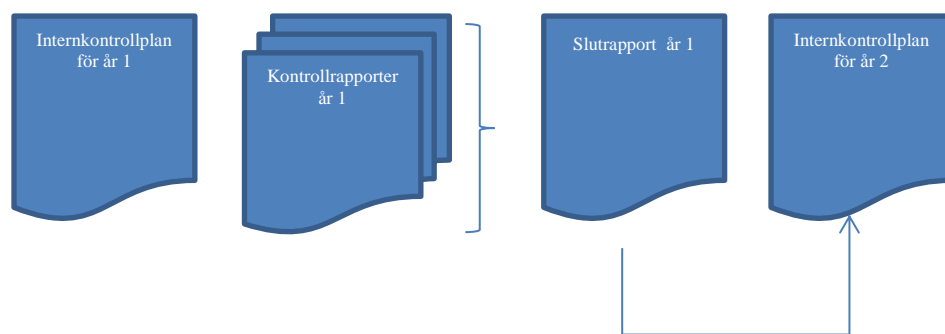
Utifrån riskanalysen ska förvaltningen ta fram förslag till internkontrollplan för det kommande året. Internkontrollplanen ska täcka nämndens hela verksamhetsområde

Förslag till internkontrollplan samråds med kommunledningskontoret innan nämnden antar planen.

Planen för kommande år ska ta hänsyn till resultatet av genomförda kontroller under innevarande år. Avvikelse innevarande år genererar återkontroller i kommande års internkontrollplan. Internkontrollplanen ska beslutas senast i januari och då vara registerad i anvisat system för det år som planen avser. När nämnden antagit planen, skickas den till revisorerna senast den 30 januari.

6 Nämndens slutrapport

I slutrapporten ska resultatet av genomförda kontroller enligt internkontrollplanen rapporteras. Rapporten ska innehålla uppgifter om hur upptäckta avvikelser ska åtgärdas. Avvikelse innevarande år genererar återkontroller i kommande års internkontrollplan. Nästa års slutrapport inleds med en summering/uppföljning av hur man verkställt föregående års åtgärdsförslag. Slutrapporten ska antas samtidigt som internkontrollplanen för kommande år. När nämnden antagit rapporten överlämnas den till revisorerna senast 30 januari.

7 Samlad bedömning till Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar för att en samlad bedömning av kommunens internkontroll genomförs med utgångspunkt från nämndernas internkontrollplaner och slutrapporter, revisionsrapporter samt processförbättringssamtal. Kommundirektören utser en centralt placerad samordnare som ansvarar för kommunens samlade system för internkontroll och internkontrollplanerna.

Kommundirektören utser även en granskningsgrupp. Granskningsgruppen ska i ett separat ärende till kommunstyrelsens sammanträde i april:

- Värdera nämndernas granskningsrapporter och i de fall det behövs ge råd eller anvisningar.
- Värdera kommunens samlade system för internkontroll, och i de fall det behövs, föreslå förbättringar.

8 Övriga anvisningar

Till dessa riktlinjer finns även tillämpningsanvisningar som reglerar:

- Arbetsmetod och verktyg för kartläggning samt riskanalys
- Internkontrollplanernas innehåll
- System och mallar
- Delaktighet
- Granskningsgruppens, internkontrollsamordnarens och kontrollgenomförarens roll och uppgift

Beslut och rapporteringstillfällen i förvaltningsorganisationen